

**Odbor Kancelář hejtmana
Oddělení organizačních činností
a neziskového sektoru
Krajského úřadu Zlínského kraje**

~~~~~
xxxxxxx
xxxxxxxxxxxx
Email: xxxxxx

Datum	Vyřizuje	Číslo jednací
1. srpna 2019	xxxxxx	čj. KUZL 49165/2019

Odpověď na žádost o poskytnutí informace

Vážený pane,

dne 26.07.2019 obdržel Krajský úřad Zlínského kraje Vaši žádost na základě zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, týkající se poskytnutí následujících informací:

- *Využívá zastupitelstvo Zlínského kraje pravomoc dle § 35 odst. 2) z. č. 129/2000 Sb. o krajích, zákonodárné iniciativy Poslanecké sněmovně České republiky?*
- *Kolikrát byla tato iniciativa v minulosti využita?*
- *Které oblasti se navrhovaná změna týkala a s jakým úspěchem?*
- *Bude zastupitelstvo v blízké budoucnosti (např. do konce mandátu) využívat této pravomoci?*
- *Kolik zaměstnanců/pracovníků Krajského úřadu se věnuje problematice zákonodárné iniciativě?*

Krajský úřad Zlínského kraje, Odbor Kancelář hejtmana ve spolupráci s Odborem Odbor právní a Krajský živnostenský úřad sděluje následující:

1. Využívá zastupitelstvo ZK pravomoc dle § 35 odst. 2 zákona o krajích, zákonodárné iniciativy Poslanecké sněmovně ČR?

Ano, Zlínský kraj této pravomoci využívá.

2. Kolikrát byla tato iniciativa v minulosti využita?

Byla využita ve třech případech.

3. Které oblasti se týkala a s jakým úspěchem?

a) **Návrh na změnu vodního zákona**

Zastupitelstvo Zlínského kraje na svém zasedání dne 1.6.2005 schválilo předložení návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vodní zákon“). Dne 14.12.2005 proběhlo první čtení zákona v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR, ve kterém byl návrh zákona po krátké rozpravě schválen a poslán do druhého čtení. V průběhu jednání o návrhu zákona v zemědělském výboru poslanecké sněmovny a jeho podvýboru se v diskuzích dostali do zásadního střetu argumenty předkladatele - Zastupitelstva Zlínského kraje a tehdejší Vlády ČR, konkrétně Ministerstva zemědělství ČR. Nesouhlasné stanovisko vlády mělo za následek prodloužení projednávání návrhu zákona, přičemž legislativní proces tak nemohl být dokončen do uplynutí 4. volebního období Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Zastupitelstvo Zlínského kraje na svém zasedání dne 1.11.2006 schválilo opětovné předložení návrhu zákona, jehož předmětem byl odklad povinnosti čistit odpadní vody u obcí do dvou tisíc tzv. ekvivalentních obyvatel, které mají zřízenou kanalizaci nezakončenou čistírnou odpadních vod. Vláda odmítla návrh zákona podpořit, ale přesto prošel prvním čtením v Poslanecké sněmovně a byl přikázán k projednání třem výborům a v pořadí, v jakém byl návrh projednán, se jednalo o výbor pro životní prostředí, zemědělský výbor a výbor pro veřejnou správu a regionální rozvoj. Nejzásadnějším argumentem proti návrhu zákona byl názor většiny přítomných poslanců, zejména výboru pro životní prostředí, že platný termín 1. ledna 2008 zajišťuje stanovené cíle ochrany vod a jeho dodržení je na odpovědnosti dotčených obcí, přičemž stávající vodní zákon na tyto obce vyvíjí přiměřený tlak. V reakci na tento názor Zlínský kraj uvedl, že platná národní právní úprava požaduje po dotčených obcích účinnější úroveň čištění odpadních vod, než je stanoveno ve směrnici 91/271/EHS. Kombinací přísných národních limitů znečištění odpadních vod a snahou o dodržení termínů daných směrnicí 91/271/EHS vyjádřenou datem 1. ledna 2008 vznikla u dotčených obcí v relativně krátké době potřeba značných investic do výstavby čističek odpadních vod a s tím související infrastruktury. Výše těchto investic v násobcích překračuje výši ročních příjmů rozpočtů těchto obcí a tak odpovědnost za financování musí převzít z větší části stát, což se doposud nestalo. Zlínským kraj nabádal Ministerstvo zemědělství a Ministerstvo životního prostředí již před přípravou návrhu zákona k nalezení řešení, které si nevyžádá potřebu změny vodního zákona. Po jistém čase poskytla obě ministerstva pouze neformální výklad vodního zákona, který však s ohledem na své rozšiřující pojetí, naopak vyžadoval náležitou formu metodiky. Tato situace se změnila až v květnu 2007, kdy byl vydán Metodický návod odboru ochrany vod Ministerstva životního prostředí k postupu vodoprávních úřadů v souvislosti se zánikem povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních. V tomto metodickém návodu bylo uvedeno, že v případě, že obec započala s řešením (má alespoň zpracovanou projektovou dokumentaci) centrálního zneškodňování odpadních vod (např. výstavba, rekonstrukce či rozšíření kanalizace a ČOV), může vodoprávní úřad postupovat dle § 38 odst. 9 vodního zákona, který umožňoval dočasně povolit vypouštění odpadních vod s přípustnými hodnotami ukazatelů znečištění odpadních vod vyššími než hodnoty stanovené prováděcím předpisem. Dále metodický návod uváděl, že tento dočasný stav by měl být umožněn alespoň do roku 2010. Ačkoliv po formální stránce existovala vhodnější forma metodiky, např. směrnice ústředního správního úřadu publikovaná ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí, nebylo lze reálně od Ministerstva životního prostředí očekávat dotažení této formální stránky věci do úplného konce. Samotný obsah metodického návodu byl projevem změny přístupu obou ministerstev k problematice čištění odpadních vod u obcí do dvou tisíc ekvivalentních obyvatel oproti jejich prvnímu postoji uplatňovanému v době předložení návrhu zákona, kdy existenci tohoto problému popírala. Po vydání metodiky tedy byly cíle předloženého návrhu zákona dosažitelné aplikací platného znění vodního zákona podle uvedeného metodického návodu. Postupně všechny tři výbory Poslanecké sněmovny doporučily návrh zákona zamítnout. V průběhu druhého čtení bylo Zlínskému kraji vysloveno poděkování za upozornění na tuto problematickou oblast, ale prostý odklad povinností byl označen za nevhodné řešení situace. Takto byl návrh zákona ve třetím čtení zamítnut.

b) **Návrh zákona o neziskových organizacích**

Rada Asociace krajů České republiky na svém zasedání dne 28. 4. 2006 schválila návrh zákona o neziskových organizacích a doporučila svým členům, aby předmětný návrh zákona předložili krajským zastupitelstvům k posouzení, případnému schválení a předložení předsedovi Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR formou zákonodárné iniciativy. Předložení daného návrhu zákona bylo nutnou alternativou kontroverzního zákona o

veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízení, schváleného Poslaneckou sněmovnou parlamentu přes nesouhlas krajů, senátu i prezidenta republiky. Návrh zákona o neziskových organizacích byl normou, vycházející z moderních a osvědčených principů fungování neziskového sektoru v ČR i zahraničí, stanovil jasná pravidla a odpovědnost zřizovatelů i statutárních a kontrolních orgánů neziskových organizací, byl univerzálně aplikovatelný v celé šíři společensky potřebných neziskových aktivit při respektování ochrany základních liberálních principů a ústavně zakotvených práv a svobod, rovných pro všechny právní subjekty. Dle navrhovaného zákona o neziskových organizacích bylo možné vytvořit zcela novou formu právnické osoby, subjektu práv a povinností. Hlavními principy navrhované právní úpravy byly neziskovost, průhlednost hospodaření a nakládání s majetkem neziskové organizace (princip veřejnosti), odpovědnost statutárních orgánů, kontrola hospodaření neziskové organizace a jako poslední princip – diverzifikace užití neziskové organizace. Přijetím předmětného návrhu zákona by tak byl do českého právního řádu zaveden nový institut neziskové organizace, jejímž posláním je plnění veřejného zájmu, a to v předem nedefinovaných oblastech. Na rozdíl od jiných typů právnických osob nezisková organizace nepřerozděluje případný zisk, ale výsledky její ekonomické aktivity musí být použity na její další provoz a rozvoj. Nezisková organizace je osobou plně odpovědnou za svojí existenci. Předkládaný návrh zákona o neziskových organizacích sledoval vytvoření optimálního prostředí, ve kterém by právnická osoba, včetně České republiky a územního samosprávného celku a fyzická osoba mohla založit jinou právnickou osobu, jejímž cílem není výkon podnikatelské činnosti, ale činnost zpravidla nezisková. V zájmu ekonomického zajištění poskytování činností sloužících veřejnému zájmu neziskové organizaci zákon poskytoval určité formy daňových zvýhodnění. Návrh zákona o neziskových organizacích byl Zlínským krajem vnímán jako přínos pro realizaci reformních procesů, které by mohly vést ke stabilizaci zejména v oblasti zdravotnictví, v sociálních sférách či kultuře.

Zastupitelstvo Zlínského kraje předložení předmětného návrhu zákona schválilo na svém zasedání dne 21.06.2006. Přes dlouhý časový úsek nebyl do roku 2009 návrh zákona Zlínského kraje v Poslanecké sněmovně projednán. Vzhledem k uplynulému času, připravovaným legislativním změnám (nový občanský zákoník, změny v zákoně o daních z příjmů, zpracovávání věcného návrhu zákona o nestátních neziskových organizacích atd.) se návrh zákona stal v předložené podobě neaktuální. Vláda ČR dopisem předsedy vlády M. Topolánka z 08.11.2006 vyslovila s návrhem zákona nesouhlas. V situaci zkrácení volebního období Parlamentu ČR, nebylo z časových důvodů reálné, aby došlo ještě v dotčeném volebním období ke schválení předmětného zákona. Podle § 121 odst. 1 tehdejšího Jednacího řádu PS „v novém volebním období Sněmovny nelze projednat návrhy, které nebyly projednány a rozhodnuty v minulém volebním období.“ Zákonodárni iniciativa v novém parlamentu tedy nebyla projednávána. Vedením kraje bylo rozhodnuto, že pokud bude ZK oslovován, zda návrh zákonodárni iniciativy ZK má být ještě v tomto volebním období zařazen na program jednání PS, z výše uvedených důvodů bude požadováno jeho vyřazení z programu.

c) **Změna zákona o integrovaném záchranném systému**

V souvislostech s řešením problematiky odškodňování fyzických a právnických osob, které se prostřednictvím Krajského úřadu Zlínského kraje domáhaly náhrad za újmy v souvislosti se záchrannými a likvidačními pracemi vyvolanými mimořádnou událostí v areálu muničního skladu areálu ve Vlachovicích, vyšlo najevo, že zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o IZS“) neobsahuje dostatečně jasnou a úplnou úpravu problematiky náhrad za omezení vlastnického nebo užívacího práva, poskytnutí věcné nebo osobní pomoci a náhrad škod způsobené právnickým a fyzickým osobám vzniklé v příčinné souvislosti se záchrannými a likvidačními pracemi a cvičeními. Z výše uvedených důvodů zastupitelstvo schválilo podání zákonodárni iniciativy Zlínského kraje spočívající v návrhu novely zákona, kterým se mění zákon o IZS, jenž by měla odstranit aplikační problémy při poskytování náhrad fyzickým a právnickým osobám a přispět tak k efektivnějšímu vyřizování náhrad ze strany orgánů veřejné moci a urychlení pomoci osobám v mimořádných situacích. Návrh nebyl do konce volebního období (2013-2017) projednán a ve stávajícím volebním období Poslanecké sněmovny nebyl opětovně předložen, ale byla zvolena cesta požadavku na zařazení novelizace zákona do Plánu legislativních prací vlády, kterou Zlínský kraj uplatňuje každý rok.

4. **Bude zastupitelstvo v blízké budoucnosti např. do konce mandátu využívat této pravomoci?**

V současné době není připravována žádná zákonodárni iniciativa.

5. Kolik zaměstnanců se věnuje problematice zákonodárné iniciativy?

V rámci krajského úřadu není vyhrazen samostatný pracovní úvazek, který by řešil pouze tuto problematiku. Agenda spadá po legislativně - právní stránce do kompetence Odboru právního (oddělení legislativní a právní), kde jsou k jejímu výkonu proškoleni 2 zaměstnanci, kteří návrh zpracovávají v souladu s legislativními pravidly. Na zpracování se dále obvykle podílí 1 zaměstnanec věcně příslušného odboru, který garantuje odbornou (věcnou) správnost materiálu.

S pozdravem

xxxxx

vedoucí oddělení

(dokument je opatřen elektronickým podpisem)